

Sygn. akt VII U 1350/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan-Karasińska

Protokolant: praktykant Karol Szej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2018 r. w Warszawie

sprawy A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddziałowi w W.

o wysokość zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddziału w W.

z dnia 26 lipca 2017 r. znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nie stwierdza wysokości zadłużenia z tytułu składek w wysokości 558,82 złotych (słownie: pięćset pięćdziesiąt osiem 82/100) oraz odsetek w wysokości 74,00 złote (słownie: siedemdziesiąt cztery złote 00/100) za okres od października 2015 r. do listopada 2015 r.

UZASADNIENIE

A. P. w dniu 11 września 2017 r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 26 lipca 2017 r., nr: (...), określającej wysokość zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2015 r. do listopada 2015 r.

W uzasadnieniu odwołania wskazała, że ze względu na zły stan zdrowia, a także konieczność opieki nad mężem, od 15 września 2015 r. była na zwolnieniu lekarskim. Wyjaśniła, iż z uwagi na chorobę nowotworową od września 2015 r. jej mąż W. P. przebywał w szpitalu. W związku z tym od wskazanej daty ani ona ani mąż nie byli w stanie prowadzić działalności gospodarczej, która nie została zwieszona jedynie dlatego, że jedyny zatrudniony pracownik przebywał na urlopie macierzyńskim. Zaznaczyła, iż jej mąż był jedyną osobą, która prowadziła faktycznie prace związane z tą działalnością. Dodała, iż W. P. zmarł w 19 listopada 2015 r. i dopiero wtedy mogła wyrejestrować firmę z ZUS. Mając na uwadze powyższe odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji (odwołanie z dnia 11 września 2017 r. k. 1-2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 28 września 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o jego oddalenie.

W treści odpowiedzi na odwołanie wskazał, że na dzień wydania zaskarżonej decyzji dokonał prawidłowego rozliczenia konta płatnika składek, zaś decyzja określająca wysokość należności z tytułu składek odpowiadała prawu. Wskazał, że zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych osoby prowadzące

pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Organ rentowy podkreślił, iż brak jest informacji aby w spornym okresie zawieszono działalność gospodarczą. Odwołująca złożyła (...), czyli dokument wyrejestrowujący płatnika z datą 19 listopada 2015 r. Oznacza to, iż z tą datą płatnik zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej. Organ rentowy podkreślił, iż zadłużenie A. P. z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za sporny okres istniało z tytułu gospodarczej działalności poza rolniczej z mocy prawa. Dodał, iż osoby przebywające na zwolnieniu lekarskim nie są zwolnione z obowiązku opłacania tych składek. Zwolnienie to dotyczy jedynie osób które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej. Wobec tego, w ocenie organu rentowego, zaskarżona decyzja odpowiadała prawu (odpowiedź na odwołanie z dnia 28 września 2017 r. k. 12-13 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. P. prowadził działalność gospodarczą, w ramach której zajmował się instalacjami sanitarnymi. W 2015 r. zatrudnił pracownika biurowego, tj. synową K. P., przy czym 11 marca 2014 r. urodziła ona dziecko i pod koniec 2015 r. przebywała na urlopie wychowawczym. Działalność ta nie przynosiła w 2015 r. dochodów (zeznania K. P., k.54 a.s., zeznania odwołującej, k.26, 66 a.s., ZUS DRA, k.35-44 a.s., pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego z dnia 22 stycznia 2018 r., k.60 a.s.).

W 2011 r. u W. P. rozpoznano nowotwór jelita grubego. W związku z tym przeszedł zabieg operacyjny, radioterapię i chemioterapię, a w okresie od 9 września 2015 r. do 22 września 2015 r. przebywał w szpitalu (dokumentacja medyczna W. P., k.4-7 a.s., zeznania odwołującej, k.26, 66 a.s.).

Żona W. A. P. z uwagi na zły stan zdrowia w okresie od 15 września 2015 r. do 15 grudnia 2015 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim ((...), k.8-10 a.s.).

W. P. zmarł w dniu 19 listopada 2015 r. (odpis skrócony aktu zgonu, k.3 a.s.)

W dniu 14 marca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat W.-Ż. wszczął z urzędu postępowanie w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2015 r. do listopada 2015 r. Pismem z dnia 22 czerwca organ rentowy poinformował A. P. o zakończeniu tego postępowania (zawiadomienia o wszczęciu i zakończeniu postępowania, nienumerowana karta a.r. A. P.).

W wyniku przeprowadzenia ww. postępowania organ rentowy wydał w dniu 27 lipca 2017 r. decyzję nr: (...), w której określił wysokość zadłużenia z tytułu składek ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2015 r. do listopada 2015 r. na kwotę 558,82 zł wraz z odsetkami w kwocie 74 zł (decyzja z dnia 26 lipca 2017 r., nr: (...), nienumerowana karta a.r. A. P.).

A. P. wniosła odwołanie od powyższej decyzji organu rentowego, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 11 września 2017 r. k. 1-2 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy, jak również w aktach rentowych odwołującej, zeznań świadka K. P. oraz zeznań odwołującej złożonych przez nią w charakterze strony.

Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z ich treści należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. Sąd Okręgowy dał w całości wiarę zeznaniom odwołującej oraz świadka K. P., ponieważ są one logiczne, a nadto korespondują z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 26 lipca 2017 r., nr: (...), jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 j.t., dalej: ustawa systemowa) osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu od dnia rozpoczęcia do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Natomiast w myśl art. 11 ust. 2 ustawy systemowej dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą.

Jak wynika z art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Z kolei w myśl art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168 j.t.) działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wyróżnia kilka specyficznych właściwości, tj. charakter profesjonalny, a więc stały, nie amatorski i nie okazjonalny, podporządkowanie regułom opłacalności i zysku, powtarzalność działań (np. seryjność produkcji, stypizowanie transakcji, stała współpraca itd.) oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., sygn. akt III CZP 40/91, LEX nr 3682, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2018 r., II UK 711/16, LEX nr 2459704).

Istotne jest przy tym, że na potrzeby ustalenia okoliczności istotnych z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych z tytułu działalności gospodarczej, kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają pewne znaczenie w sferze dowodowej, ale nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego (wyroki Sadu Najwyższego: z dnia 14 września 2007 r., III UK 35/07, LEX nr 483284; z dnia 18 lutego 2009 r., II UK 207/08, LEX nr 736738; z dnia 19 lutego 2009 r., II UK 186/09, LEX nr 590235; z dnia 12 stycznia 2012 r., I UK 203/11, LEX nr 1162649, z dnia z dnia 8 listopada 2017 r., III UK 244/16, LEX nr 2428259).

Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności. W konsekwencji, obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności tej nie wykonuje. Także samo zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych, jak i sama treść składanych deklaracji rozliczeniowych nie przesądza o faktycznym wykonywaniu działalności gospodarczej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 240/09, LEX nr 585723) i stanowi jedynie o dopełnieniu formalnych obowiązków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy w okresie od października do listopada 2015 r. W. P. jako płatnik miał obowiązek odprowadzania składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Organ rentowy ustalił, że mimo składanych zgłoszeń i deklaracji rozliczeniowych płatnik nie uiścił należnych składek, co powodowało konieczność ustalenia zaległości składkowych w drodze decyzji. W odwołaniu od decyzji ustalającej te zaległości, żona płatnika A. P. podnosiła, że w spornym okresie, z uwagi na zły stan zdrowia, ani mąż ani ona nie podejmowali żadnych czynności związanych z faktycznym wykonywaniem zgłoszonej działalności.

Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie na podstawie którego ustalił, że stanowisko odwołującej co do rzeczywistego niewykonywania działalności gospodarczej było zasadne. Zaakcentowania wymaga, iż W. P. od 2011 r. zmagał się z nowotworem. W okresie od 9 września 2015 r. do 22 września 2015 r. był leczony szpitalnie, jednak nie przyniosło to poprawy jego stanu zdrowia i dnia 19 listopada 2015 r. W. P. zmarł. W świetle powyższego, nie ulega wątpliwości, iż od września nie był on w stanie prowadzić działalności gospodarczej. (...) tej niewątpliwie nie prowadziła też odwołująca, która w spornym okresie przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Nie bez znaczenia dla takiego rozstrzygnięcia pozostaje fakt, iż w spornym okresie działalność ta nie przynosiła żadnego przychodu. Skoro więc nie deklarowano żadnych obrotów finansowych z tytułu działalności gospodarczej i w efekcie nie notowano ani zysku, ani straty, to okoliczność ta przemawia za uznaniem, że działalność faktycznie nie była prowadzona.

W konsekwencji należało stwierdzić, że z uwagi na fakt, iż w spornym okresie działalność gospodarcza nie była prowadzona, to obowiązek uiszczenia składki na ubezpieczenie społeczne nie powstał, tym samym odwołanie było zasadne.

Tym samym, Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., uwzględnił odwołanie A. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 26 lipca 2017 r., nr: (...) i zmienił zaskarżoną decyzję o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć stornom.

O.D.